

De kracht van ONS Bernheze

Dichtbij en betrokken!

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Het seniorenbelang is een gedeeld belang

We worden steeds gezonder ouder. Ouder worden is nog steeds een groot voorrecht. Gezondheid, een lang leven en geluk zijn echter niet te koop. Je wenst het iedereen toe. De mate van beschaving is af te leiden van hoe we in onze samenleving met **elkaar** omgaan.

We zouden onze samenleving daarop aan kunnen passen ook in onze gemeente zouden de senioren dus een stem kunnen krijgen in de gemeentelijke uitvoering van wet en regelgeving. ONS Bernheze is een partij die de senioren een stem geeft en er voor opkomt.

We willen bijvoorbeeld anders naar werk, wonen, welzijn en zorg kijken. Pensioenen staan nu fors onder druk, senioren maken zich grote zorgen over de toekomst en de senioren worden door de maatschappij te vaak als 'een probleem' beschouwd.

Er is onvoldoende visie op vergrijzing, zowel in de landelijke als in de gemeentelijke politiek. Dat willen wij, als ONS Bernheze, promoten. ONS Bernheze gaat zorgen voor de broodnodige randvoorwaarden om de huidige en toekomstige generaties senioren goed en plezierig oud te laten worden. Middenin de samenleving, in een geschikte woning en goede gezondheidszorg en welzijnsvoorzieningen waar dat nodig is, ook voor inwoners met beperkingen (handicap).

En we laten graag zien dat vergrijzing ook kansen biedt. Kansen op meer welvaart, welzijn en welbevinden. Goed seniorenbeleid is namelijk niet alleen in het belang van senioren, het is een gedeeld belang. Ons belang. Van jong tot oud, rijk of arm, ziek of gezond. Iedereen wil immers oud kunnen worden in een samenleving die daarop ingericht is.

De nieuwe gemeenteraad staat voor een mooie en uitdagende klus. ONS Bernheze wil deel uitmaken van de nieuwe raad en aan die klus meewerken om onze visie concreet te maken.

Waar wij voor gaan?

We zullen ons ook inzetten voor voldoende beschikbare levensloopbestendige woningen en alternatieve woonvormen. Waar zo nodig ook zorg mogelijk is. Zorg die sowieso altijd bereikbaar en beschikbaar moet blijven, thuis of op een andere veilige plek. En een dienstbare gemeente die haar deuren maximaal open zet en waar je niet via via aan hoeft te kloppen voor hulp maar die jou ook vindt en echt helpt.

We willen meer aandacht voor welzijn en welbevinden tot op hoge leeftijd. Om onder andere eenzaamheid of sociaal isolement te voorkomen of op te sporen. Een duurzame, sociale infrastructuur is hard nodig. Daarom willen we ook een coördinerend wethouder voor senioren.

De impact en gevolgen van de COVID-crisis zullen nog jaren merkbaar blijven en zorgen dat we hetgeen we er van geleerd hebben niet verliezen. Want COVID-19 heeft ons ook laten zien dat we als samenleving tot veel in staat zijn. In korte tijd is de digitale vaardigheid van senioren bijvoorbeeld enorm toegenomen, zijn er geweldige sociale initiatieven ontstaan om mensen die alleen zijn te ondersteunen en is de zorg versneld aan de slag gegaan met e-health en beeldbellen.

Dat stemt ons heel positief over de toekomst.

Wij zijn trots op het verkiezingsprogramma dat voor u ligt.

Hans Bongers

Raadslid ONS Bernheze

In onze mooie dorpen, is het een voorrecht om oud te worden.

Wordt lid van ONS Bernheze , de partij die ECHT voor de senioren opkomt!

De SPEER- en PLUSPUNTEN van ONS Bernheze

- 1 Een **woon leef-visie voor de komende 20 jaar**. Wij pleiten voor kleinschalige woonvormen voor elke leeftijdscategorie met mogelijkheden tot verzorging in veilige, groene en leefbare woonomgeving. Opdat iedereen oud kan worden in een zelfstandige woning.
2. ONS Bernheze wil voor nu en de toekomst goede voorzieningen om activiteiten voor en vanuit de gemeenschap voor iedereen mogelijk te maken. Voor de leefbaarheid van de dorpen en bestrijding van eenzaamheid onder met name senioren en ook jongeren is dit essentieel.
3. Een **Gemeentelijke Ombudsman/vrouw** om burgers die vastlopen helpt en steeds in gesprek blijft met de gemeente, en de dienstverlening aan burgers optimaliseert vanuit een inlevende, meedenkende en dienstbare houding.
4. ONS Bernheze wil nader onderzoek naar de **luchtkwaliteit in Bernheze** en omgeving met als doel de **algemene gezondheid** van jong en oud vanuit gemeentelijk beleid te verbeteren.
5. We **verruimen de openingstijden** van het gemeentehuis naar alle werkdagen van 9:00 - 19:00 uur.
6. We maken **leningen voor 75+** mogelijk zodat de groeiende groep senioren hun woningen levensfase bestendig maken/verduurzamen om langer thuis kunnen wonen en ook te kunnen bijdragen aan een beter milieu o.a. met zonnepanelen etc.
- 7- We geven te hoge vermogensreserves en te hoge belastingen terug aan de burger.
8. Een (van de) wethouder(s) die het **integraal seniorenbeleid** met een eigen **uitvoeringsagenda** realiseert en bewaakt.
9. Om burgers en bedrijven **kwalitatief goede en betaalbare dienstverlening** te kunnen garanderen, willen we ook voor de toekomst voldoende bestuurskracht.
10. En natuurlijk het voorkomen van de **achterstelling bij senioren** in zijn algemeenheid o.a. vanwege leeftijdsdiscriminatie.

Heesch Heeswijk-Dinther Nistelrode

Bernheze is in 1994 in het kader van gemeentelijke herindeling ontstaan door samenvoeging van de dorpen Dinther, Heesch, Heeswijk, Loosbroek, Nistelrode en Vorstenbosch vanuit de voormalige gemeenten Heesch, Heeswijk-Dinther en Nistelrode.

Inhoudsopgave

De SPEER en PLUSPUNTEN van ONS Bernheze **4**

In verbinding gemeente/burgers/bedrijven	6
Inkomen, belastingen, koopkracht en regeldruk	8
Gezondheidszorg	10
Wonen, openbare ruimte en toerisme	14
Veiligheid	18
Welzijn & Welbevinden	21
Milieu, Klimaat & Duurzaamheid	24
Onze overige standpunten	27
Cultuur en (Social) Media	27
Onderwijs	27

In verbinding met burgers/bedrijven

ONS Bernheze staat voor een sociale samenleving waarin de gemeente er is voor de burgers en bedrijven en niet andersom. We hebben als gemeenschap onze gemeente om zaken voor ons te regelen of die we zelf in ons eentje niet kunnen oplossen. Vanuit voldoende expertise en die dienende grondhouding staat de ambtenaar de gemeenschap ten dienste en voelen de burgers en bedrijven zich daadwerkelijk geholpen en/of gehoord. Burgers en ondernemers vormen de sociale gemeenschap en hebben de gemeente als verbinder.

Waar wij voor gaan:

- Burgers missen soms een open en begripvolle houding van ambtenaren en voelen zich dan niet serieus genomen. De menselijke maat oftewel 'hoe kan ik mijn burgers en bedrijven van dienst zijn' vanuit het uitgangspunt 'ja, tenzij..' Het vragen van hulp mag geen speurtocht zijn. ONS Bernheze maakt zich daarom sterk voor het één- loket principe.
- We willen de openingstijden van het gemeentehuis verruimen naar alle werkdagen van 9:00 -19:00 uur.
- ONS Bernheze vindt het belangrijk dat de gemeente gemakkelijk te bereiken is. Dat betekent: met een vriendelijk gezicht ook bereikbaar en schriftelijk en niet alleen digitaal.
- De niet-digitale burger zou benadert kunnen worden via de traditionele weg o.a. met sprekers tijdens thema bijeenkomsten of zo nodig thuis.
- De communicatie vanuit de gemeente KAN eenvoudiger en begrijpelijker. ONS Bernheze stelt voor om daar een werkgroep samen te stellen vanuit diverse lagen van de bevolking. En met

mensen die geen directe binding hebben met de plaatselijke politiek.

- ONS Bernheze is voorstander van referenda over voorstellen die een grote invloed op het leven van de mensen hebben. Onderdeel daarvan is dat er een nadrukkelijke informatieplicht is ten behoeve van de meningsvorming
- Om ook in de toekomst **kwalitatief goede en betaalbare dienstverlening** te kunnen garanderen heeft de gemeente Bernheze mogelijk onvoldoende bestuurskracht en expertise in huis. De onderlinge binding tussen de dorpen is bovendien beperkt. Vaak groter met naast grotere gemeentes. ONS wil daarom in de toekomst als het nodig is een mogelijke opsplitsing van de gemeente voorleggen aan de burgers van de 6 dorpen.
- ONS Bernheze wil in aanvulling op de bestaande leningen en die van de rijksoverheid **ook voor 75+** een gemeentelijke consumptieve dan wel hypothecaire duurzaamheidslening mogelijk maken om langer te kunnen blijven wonen in de woning en zodat ook zij kunnen bijdragen aan een beter milieu voor de volgende generaties.
- ONS Bernheze wil een rechtstreeks toegankelijke **Gemeentelijke Ombudsman/vrouw**, enerzijds om de burger weerbaarder te maken en anderzijds om de gemeente een lerende spiegel voor te houden.
- Een inwonerscontactcentrum in de vorm van een wegwijzer moet inwonersvriendelijk en drempelverlagend werken.
- ONS Bernheze wil een integraal seniorenbeleid inclusief een uitvoeringsagenda met een coördinerend wethouder voor senioren zodat het niet bij mooie woorden blijft.
- Kerntaken van de gemeente worden niet geprivatiseerd.

Inkomen, belastingen, koopkracht en regeldruk

ONS Bernheze staat voor een sociale samenleving waarin de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen waarin iedereen mee kan doen en een steentje bij kan dragen aan sociale en leefbare gemeenschap en dorp. Burgers en ondernemers vormen de sociale gemeenschap en de gemeente ondersteunt. Bernheze is een financieel gezonde gemeente¹

Waar wij voor gaan:

- De komende vier jaar wordt op lokale- belastingen maximaal de inflatiecorrectie toegepast. Hierdoor voorkomen we dat burgers koopkracht inleveren.
- De armoedeverzoeken moeten worden uitgebreid voor minima.
- De schuldhulpverlening moet worden verbeterd en kijkt naar de samenhang van werkloosheid, schulden, de (geestelijke) gezondheid en gezinssituatie.
- Steun voor de voedselbank.
- Volkstuinjes stimuleren bijvoorbeeld met een onkostenvergoeding of extra subsidie om overschotten beschikbaar te stellen aan de voedselbank.
- Stimuleren van betaalde baan voor senioren. De betaalde baan voor 55 plusser blijkt ondanks de schat aan kennis en ervaring vaak toch lastig. ONS Bernheze wil extra inspanning om deze win-win voor onderneming en oudere meer en beter onder de aandacht van (lokale) werkgevers te brengen. Om maatschappelijke betrokkenheid te behouden en actief te blijven (mantelzorgvrijwilligerswerk) kunnen bijvoorbeeld de Katholieke Bond van Ouderen (KBO) en Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen (ANBO) voor de senioren een nieuwe rol spelen.
- Te hoge vermogensreserves en te hoge vastgestelde gemeentelijke belastingen gaan alsnog terug naar de burger.

¹BDO-Benchmark-Nederlandse-gemeenten-2020

- De communicatie en regelingen vanuit de gemeente zou eenvoudiger en begrijpelijker kunnen zijn.
- Burgers en bedrijven worden niet geplaagd om steeds opnieuw ontheffingen en vergunningen aan te vragen. Deze worden in principe doorlopend verleend bijvoorbeeld de aanvraag voor een gehandicapten parkeerplaats.
- De gemeentelijke vereenvoudigde regelgeving gaat uit van mogelijkheden en geeft de beoordeeld ambtenaar regelruimte zodat inwoners en bedrijven beter passende maatwerk mogelijkheden hebben.
- Een rechtstreeks toegankelijke **Gemeentelijke Ombudsman/vrouw**, om de burger weerbaarder te maken tussen de overheid en de ambtenaar.
- ONS wil een financiële bijdrage voor de Maashorst naar rato van het grondgebied oftewel vermindert tot 5% voor onze gemeente.
- Mantelzorg mag niet worden gebruikt als een excuus om te bezuinigen.
- Om kosten te besparen en verspilling te voorkomen geleverde goederen en gebruikte hulpmiddelen na gebruik terug halen en waar mogelijk en verantwoord deze opnieuw in te zetten en maak gebruik van Repair Cafés en het belang van reparatie in een circulaire economie.

Gezondheidszorg

We beschikken in Nederland over een kwalitatief hoogstaande gezondheidszorg met uitstekend opgeleide professionals en een goede infrastructuur dichtbij mensen. De basis van het stelsel is een voor iedereen toegankelijke, solidaire verzekering zonder onderscheid in leeftijd of tussen zieke en gezonde mensen.

Waar wij voor gaan:

Er moeten goede regionale afspraken komen tussen de verschillende zorgaanbieders zodat er een aaneengesloten keten ontstaat tussen eerstelijnszorg, zorg in de tweedelijns en ondersteuning als mensen (bijvoorbeeld na een ziekenhuisopname) terug naar huis gaan. Dat betekent zorg voor een betere afstemming in de keten van eerstelijnszorgaanbieders samen met ziekenhuizen en zorgorganisaties. Wat ONS Bernheze betreft moeten we daarbij zoveel mogelijk 'de zorg naar de mensen toe brengen'.

- ONS Bernheze gaat voor het inrichten van extra bedden in onze bestaande zorg- en verpleeginstellingen Cunera, Heelwijk, Laarstede en Laverhof. Dit omdat oudere mensen bij een acute zorgvraag (te) vaak via de spoedeisende hulp in een ziekenhuis worden opgenomen, waar zij feitelijk niet horen. In die situaties is er geen medische reden/behandeling nodig. Door het organiseren van meer maatwerk in de zgn. eerstelijnszorg, worden de ziekenhuizen ontlast. Huisartsen en wijkverpleegkundigen kunnen dan de gepaste acute zorg zelf opvangen (ook buiten kantooruren).
- Geschrapte prikposten terug brengen naar zorgcentra en de uitbreidingen behouden.
- Met behulp van nieuwe technologieën is er veel meer zorg thuis mogelijk. Ook persoonlijke intensieve verpleegzorg kan gewoon aan huis geleverd worden. Hierbij is het essentieel dat mantelzorgers goed betrokken blijven.

- We willen preventief stevig inzetten op versterking van drempelvrije dorps- of wijkteam waarin de verschillende professies (welzijn, zorg) bij elkaar gebracht zijn. Dit zouden teams kunnen zijn die veel meer aan de voorkant hun werk doen (informatiebijeenkomsten, spreekuren, bij mensen thuis komen met adviezen) ook huisartsen kunnen hiernaar doorverwijzen. De grootste kracht is dat zij domein overstijgend werken en het vaste aanspreekpunt zijn voor mensen met een hulpvraag tot de vraag in goede banen is geleid naar een oplossing.
- Preventie wordt bevorderd door beweging, gezonde voeding en leefstijl. De dorpsraden en vrijwilligersgroepen zullen een luisterend oor en ingang vinden bij de ambtelijke organisatie.
- Meer aandacht voor dementie is nodig gezien tot 2030 het aantal dementerende met 25% toeneemt². Steun het Alzheimerfonds en maak dementievriendelijke wandelroutes.
- Gratis invalide parkeerplaatsen voor mantelzorgers tijdens het verlenen van mantelzorg
- Mantelzorgers moeten kunnen rekenen op goede ondersteuning. Zowel in het regelen van zaken als voor hun persoonlijk welzijn. Zonder gezonde mantelzorgers gaan kwetsbare mensen het niet redden om op een goede manier thuis te blijven wonen. We sporen mantelzorgers actief op en geven meer bekendheid aan voorzieningen die mantelzorgers ontlasten.
- Weghalen van financiële drempels tot zorg en welzijnsdiensten door voorlichting maar ook een centraal in/verkooppunt voor gebruikte rollators
- Stop met het telkens anders omgaan met de maatregelen in de thuiszorg. Er komt een gemeentelijk basispakket voor thuiszorg, mantelzorgondersteuning en ontmoetingsmiddagen. Gecontracteerde zorg is het uitgangspunt. Er moet altijd ruimte blijven voor nieuwe aanbieders
- Bewoners van verpleeghuizen hebben recht op een menswaardiger bestaan Met meer aandacht en meer activiteiten.

² <https://www.alzheimer-nederland.nl/sites/default/files/directupload/factsheet-dementie-per-gemeente.pdf>

- Huishoudelijke hulp binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)
- In het Nationaal PREVENTIEAKKOORD staan afspraken om roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik aan te pakken. De maatregelen uit het Preventieakkoord³ moeten verder uitgevoerd en gevolgd worden.
- Afstemmen van samenhang en samenloop Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) met participatie- en jeugdwet
- Toegang tot Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) voorzieningen vereenvoudigen en verbeteren door o.a. de eigen bijdragen in de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) af te schaffen.
- Met de meeste jongeren gaat het goed. Voor hen die buiten hun schuld in problemen komen, is adequate jeugdzorg nodig. Er mogen geen wachtlijsten zijn bij psychische problemen. En hoort een sluitende aanpak en warme overdracht zijn bij 18+.
- Programma's tegen pesten en mishandeling en aandacht besteden aan onderliggende oorzaak bij pesters/mishandelaars om zo mogelijk doorgeven aan volgende generaties voorkomen kan worden.
- Sport en spel bevorderen integratie en participatie, voor jongeren en senioren. Daarom moeten er meer sportvoorzieningen voor elke leeftijdscategorie en gehandicapten in de openbare ruimte komen.
- Voedselbank betrekken bij acties tegen obesitas, gezond eten en koken, en de opbrengsten volkstuinjes benutten bij overschot.
- Mantelzorg mag niet worden gebruikt als een excuus om te bezuinigen.

³ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/convenanten/2018/11/23/nationaalpreventieakkoord/nationaal-preventieakkoord.pdf>

-

Om kosten te besparen en verspilling te voorkomen, willen wij voorstellen geleverde goederen en gebruikte hulpmiddelen na gebruik terug te halen. Waar mogelijk en verantwoord willen we deze opnieuw in te zetten. Om het belang van reparatie in een circulaire economie te bevorderen, kan men bijvoorbeeld gebruik maken van het Repair Café.

Wonen, openbare ruimte en toerisme

Bernheze, een aantrekkelijke gemeente voor jong en oud. Iedereen wil zelfstandig en met behoud van eigen regie oud kunnen worden in een bij hem of haar passende woning. Dat is niet noodzakelijkerwijs het huis waar men nu woont. 50 procent van de woningen waarin 65-plussers nu wonen blijkt zelfs ongeschikt om oud in te worden. Er is grote behoefte aan passende verbouwingen en een nieuw woonaanbod.

Waar wij voor gaan:

- Er komt een verplichte woon leef-visie voor gemeenten met daarin een visie op de demografische ontwikkelingen voor de komende 20 jaar, samen met concrete bouwplannen voor zowel sociale huur, vrije sector huur en koop in de diverse segmenten. We denken in mogelijkheden en niet in beperkingen.
- Hanteer en bekijk het leidende Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) principe 'zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen' gezien door de bril van de burger.
- Er komt een actieplan voor de bouw van minstens 1000 woningen.
- We stoppen met inbreiding (bouwen binnen het dorp ten koste van het groen en voor behoud ruimte binnen het dorp).
- Er zal bij de verschillende woningbouwcorporaties worden aangedrongen geen sociale huurwoningen te verkopen. We willen dit vastleggen in de nieuwe prestatieafspraken woningbouw coöperatief met gemeente Bernheze.
- Er worden extra sociale huurwoningen gebouwd.
- We steunen en bevorderen initiatieven voor gezamenlijk wonen voor senioren.

- Woningruil en doorstroming worden actief gestimuleerd.
Mantelzorgers kunnen ook een starterslening krijgen.
- Woningbouwcorporaties hebben samen met gemeenten een rol voor het behoud van groen en leefbaarheid in de wijken.
- We stellen seniorenwoningen alleen beschikbaar voor senioren, ook om scheef wonen te beperken.
- We willen mogelijkheden als knarrenhofjes⁴, in- en bijwonen, kangoeroewonen⁵, erfbewoning, woningsplitsing zonder bestemmingsplanwijzigingen maximaal mogelijk maken. We behouden de (groene) ruimtes in de dorpen en stoppen dus met de onophoudelijke verstening van onze dorpen.
- Door de aanpassingen aan hun woningen kunnen inwoners langer zelfstandig thuis blijven wonen. ONS wil dat de gemeente helpt en meedenkt om dat mogelijk te maken. Omdat senioren vaak geen geld kunnen lenen wanneer ze ouder dan 75 jaar zijn, wil ONS Bernheze in aanvulling op de bestaande leningen en die van de rijksoverheid ook voor deze groep een gemeentelijke consumptieve dan wel hypothecaire duurzaamheidslening mogelijk maken.
- ONS Bernheze is trots op de mooie dorpen en het landschap binnen Bernheze en wil dit graag laten zien aan toeristen. Voor het natuurgebied de Maashorst is vanuit een gemeenschappelijke visie van de gemeenten gekozen voor procesnatuur. Dat houdt in dat de natuur en het landschap worden gevormd door natuurlijke processen en nauwelijks meer door menselijk beheer. De grote grazers worden dus behouden. Ook ONS Bernheze hecht grote waarde aan dit mooie natuurgebied waarin met behoud van de natuur ruimte is voor mens en dier, de eigen burgers en recreatie en staan voor een effectieve regie en beheer. ONS Bernheze wil

⁴ <https://knarrenhof.nl>

⁵ <https://www.mantelzorg.nl/onderwerpen/wonen/kangoeroewoning/>

de regie in één hand en in dit geval bij de gemeente Maashorst. ONS Bernheze wil een financiële bijdrage voor de Maashorst naar rato van het grondgebied en dus vermindert tot 5 % voor onze gemeente.

- Hondenpoep blijft een irritatiepunt voor vele burgers en krijgt opnieuw aandacht o.a. door meer afvalbakken door de gehele gemeente te plaatsen.
- Fatsoenlijke huisvesting en beleid voor arbeidsmigranten.
- In de overgangsgebieden tussen bebouwing en buitengebied worden kleine parken aangelegd⁶ om het klimaat en leefbaarheid in de dorpen te versterken.
- Alle openbare ruimten, voorzieningen, leefomgevingen, en infrastructuur zijn/worden waar mogelijk voor iedereen toegankelijk. Vooraf te toetsten d.m.v. Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid check (BTB-check).
- Voor een goede toegang voor mensen met een rolstoel of die moeilijk ter been zijn, verwijderen we alle drempels/trappen tot het Gemeentehuis.
- Oneffenheden in trottoirs (ook bij ondergrondse afvalcontainers) worden opgelost om struikelen te voorkomen en rollator gebruikers en moeders met kinderwagens weer te verwelkomen. Denk ook aan obstakels(paaltjes, verkeersborden) in voetpaden die de doorgang belemmeren.
- De voet en fietspaden moeten zo nodig verbreed worden.
- Er worden oplaadpalen voor fietsers geplaatst, bankjes in parken met afvalbakken, openbare toiletten (in samenwerking met middenstand)

⁶Aanduiding voor gebieden die een ordelijke omschakeling doormaken van één overheersend gebruik naar een ander, bijvoorbeeld van woongebied naar een dicht bewoond gebied met commerciële activiteiten.

Gratis en meer vrije invalidenparkeerplaatsen en mantelzorgparkeerplaatsen.

- Veel inwoners zijn afhankelijk van het openbaar vervoer. Regel het gratis openbaar vervoer door uitbreiding via de armoedegrens. We willen kijken naar mogelijkheden voor openbaar vervoer tussen de dorpen.
- Parkeren in de blauwe zone wordt overal uitgebreid naar minimaal een uur, zodat de seniorenbezoekers zich niet behoeven te haasten.
- Sport en spel bevorderen integratie en participatie, voor jongeren en senioren. Daarom moeten er meer sportvoorzieningen voor senioren en gehandicapten in de openbare ruimte komen.
- De groen en recreatiegebieden in Bernheze vervullen een grote rol als groene long tussen de dorpen en de bebouwing. Ze moeten o.a. voor recreatiedoelen meer toegankelijk gemaakt worden voor senioren en gehandicapten door plaatsing van bankjes, openbare toiletten (in samenwerking met middenstand) in de parken en oplaadpalen voor elektrische fietsen.

Veiligheid

Thuis, op straat en digitaal is het belangrijk om je veilig te voelen. Steeds vaker zien we dat met name senioren doelwit zijn van onder andere woningovervallen, babbeltrucs, phishing of roofovervallen. Uit gegevens van de landelijke politie blijkt dat met name oudere mensen slachtoffer zijn van dit soort criminaliteit.

Het is van groot belang dat er ingezet wordt op veilige en leefbare wijken, het tegengaan van criminaliteit en het weerbaar maken van kwetsbare mensen. Een leefbare en veilige wijk betekent inzet van de wijkagent zichtbaar in de straat. Het versterken van het politiekorps en BOA's (bijzondere opsporingsambtenaren van de gemeente) is essentieel voor het bestrijden van criminaliteit.

Daarbij is het onacceptabel dat een groot deel van de onderzochte aangiften en vermeende misdrijven niet eens bij de rechter komt. Ondanks alle maatregelen die kunnen bijdragen aan een veilige samenleving is het belangrijk vroeg te beginnen met goede voorlichting om mensen weerbaar te maken. ONS Bernheze wil inzetten op voorlichting en weerbaarheid trainingen voor jong & oud. Samen maken we tenslotte het verschil.

Waar wij voor gaan:

- Er komt (inkomensafhankelijke) subsidie voor senioren en mensen met een kwetsbare gezondheid die hun woning willen beveiligen.
- Er komt een PKVW (politie keurmerk veilig wonen) voorlichting door vrijwilligers en we geven gratis weerbaarheidstrainingen aan senioren en kwetsbare mensen.
- Meer wijkagenten en meer Buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) zichtbaar op straat.

- Meer samenwerking tussen gemeente en Whatsapp buurtpreventie en deelname motiveren door meer openheid te geven over de resultaten.
- Geen bezuinigingen meer op de brandweer.
- Voorlichting om de weerbaarheid van kwetsbare groepen te versterken. Zo nodig worden inwoners met maatwerk geholpen.
- Duidelijk en integraal ontmoedigingsbeleid op alcohol, drugs en roken.
- Opsporing en bestrijding van handel en productie van harddrugs, legalisering softdrugs en ondermijning vanuit de onderwereld wordt geïntensiveerd.
- Toezicht op gebruik van XTC soortgelijke middelen op door gemeente vergunde evenementen wordt geïntensiveerd.
- Op als gevaarlijke ervaren locaties meer controle op snelheidsovertreders in de wijken en zo nodig gebruik maken van moderne technieken.
- Teneinde het verkeer veiliger te maken meer 30 Kilometer zones in te stellen. Hierbij dient u met name te denken aan het herinrichten van kinderrijke buurten wijken en dorpen, rondom onderwijsinstellingen, zorgcentra en sportaccommodaties zodat harder rijden onmogelijk wordt. In de wijken waar niet gecontroleerd/gehandhaafd kan worden omdat niet voldaan wordt aan de inrichtingseis o.a. doordat de openbaarvervoer bus door deze straat haar route heeft lopen, willen we waar mogelijk deze alsnog inrichten naar normen 30 km zones.
- Veilige verbindingswegen tussen de kernen. Met name de veiligheid en toestand van de wegen is een aandachtspunt. Meerdere verbindingswegen tussen de kernen zijn op onderdelen zonder meer als gevaarlijk aan te merken. Ook betreffende de verlichting is op meerdere wegen verbetering mogelijk. De

openbare verlichting tussen de kernen op de verbindingswegen kan tegenwoordig met milieuvriendelijk verlichting (groen licht) worden aangepast. Daarmee vervalt het excuus van lichtvervuiling in het buitengebied.

- Vuurwerkvrije zones moeten worden ingesteld of stimuleren van vuurwerkvrije zones en per dorp/wijk gemeentelijk professioneel vuurwerk.
- De lat hoger leggen voor structureel beter onderhoud van stoepen, wegen en openbaar groen.
- Jaarlijkse inspectie veiligheidsknelpunten in het verkeer (trottoirs, paden, wegen, natuur en recreatiegebieden) in de wijken vanuit ervaringen van en samen met de dorps- en wijkraden.
- Tijdens evenementen worden alternatieve parkeerplaatsen geregeld voor de invalide parkeerplaatsen en mantelzorgers parkeerplaatsen.
- We brengen bestaande mogelijkheden van domotica, zoals bijvoorbeeld automatische tijdelijke verlichting bij het betreden van trappen of afstapjes, onder de aandacht bij de ouderen en overige burgers

Welzijn & Welbevinden

ONS Bernheze staat voor een samenleving waarin iedereen tot op hoge leeftijd mee moet kunnen blijven doen. Gezondheid is sterk afhankelijk van mentaal en fysiek welbevinden. Mensen hebben de grootste kans om goed ouder te worden als zij op een positieve manier aan de samenleving kunnen blijven bijdragen. Daarom is het actief blijven en het houden van contact met anderen ook zo belangrijk.

Waar wij voor gaan:

- Mensen die extra steun nodig hebben (worden gevonden) en krijgen die ook.
- Elke vorm van discriminatie of vooringenomenheid wordt bestreden en de gemeente geeft het goede voorbeeld.
- Leeftijdscriminatie op de arbeidsmarkt moet worden tegengegaan en het enorme schat aan ervaring van de senior wordt benut.
- ONS Bernheze wil capaciteitsuitbreiding voor een gemeentelijke Ombudsman/vrouw, om de burger weerbaarder te maken tegen de overheid.
- Burgers moeten gebruik kunnen maken van een onafhankelijke integrale cliëntenondersteuning.
- Wij pleiten voor lessen in het vaardig worden van het digitale verkeer voor senioren in alle dorpen. Digitaal contact is vaak laagdrempeliger dan fysiek contact, zeker nu we door corona gedwongen zijn sociaal contact te beperken.
- Gemeentelijke seniorencoaches helpen senioren met internet, administratie en alfabetiseringsprogramma's ter bestrijding van laaggeletterdheid (seniorencoaches kunnen dan mogelijk betrokken worden bij de eerder genoemde weerbaarheidstraining?)

- Het wettelijk mentorschap wordt actief onder de aandacht van alle volwassen burgers gebracht.
- We sporen eenzaamheid op en ONS Bernheze wil gemeentelijk beleid, actieplannen en activiteiten ontwikkelen dat gericht is op leefbare dorpen waarin sociaal isolement en eenzaamheid voorkomen worden. Bijvoorbeeld dat bij buurtinitiatieven en burgerparticipatie jongeren en senioren actief betrokken worden. Initiatieven gecreëerd worden om senioren in beweging te krijgen en te houden. Het waarderen van de grote rol van senioren in vrijwilligerswerk en mantelzorg. Hier moeten financiële middelen voor vrij gemaakt worden, maar ook ruimte binnen wet- en regelgeving bijvoorbeeld richting aanwezigheid van horeca en gemeenschapshuizen.
- Investeren in zelfredzaamheid⁷ van de senioren. Door behoud en/of versterking van zelfredzaamheid kan zorg of intensivering van zorg worden voorkomen of uitgesteld
- Investeren in betere en flexibele ondersteuning van mantelzorgers.
- De lokale initiatieven (niet alles is georganiseerd als stichting) t.b.v. senioren worden belangrijker voor de leefbaarheid van de buurt en zij zouden in periodes van verhoogde coronabesmettingen extra capaciteit kunnen krijgen zodat er budgetruimte beschikbaar komt om te zorgen dat mensen niet alleen komen te staan. Het opbouwen van duurzaam contact, mede door het ontwikkelen van digitale vaardigheden, is een belangrijke prioriteit. Daarnaast krijgen deze stichtingen taken rond administratie en alfabetiseringsprogramma's ter bestrijding van laaggeletterdheid.

⁷Letterlijk betekent zelfredzaamheid: jezelf kunnen redden. Zelfredzaamheid is het vermogen van mensen om zichzelf te redden op alle levensterreinen met zo min mogelijk professionele ondersteuning en zorg. Door behoud en/of versterking van zelfredzaamheid kan zorg of intensivering van zorg worden voorkomen of uitgesteld

- ONS wil vergroening in de dorpen door extra bomen en beplanting die vogels en vlinders aantrekken.
- Ontmoeting tussen diverse bewoners in de wijk wordt mogelijk gemaakt met eetgelegenheden, beweegprogramma's, gezamenlijk groenonderhoud, multifunctionele locaties etc.
- Vrijwilligers verdienen maatschappelijke waardering en ondersteuning, ONS wil ruimte maken voor Vrijwilligersvergoedingen en kosten voor de benodigde Verklaring omtrent gedrag ten behoeve van dat vrijwilligerswerk worden vergoed.
- Bij elke openbaarvervoer halte komen zitplaatsen voor senioren en gehandicapten
- Er komt extra aandacht voor preventie, sport en bewegen
- Er wordt meer aandacht besteed aan dierenwelzijn. De gemeente bestrijdt dierenleed. Er komen meer afvalbakken voor opvang hondenpoep.
- Onderzocht wordt of aan succesvolle voorbeelden, zoals Carry Cab in Heeswijk - Dinther of de Hop-on Hop-Off bus in Heesch, ook in andere dorpen behoefte is.
- Burgerparticipatie o.a. met dorpsraden bevordert de saamhorigheid en leefbaarheid in de dorpen en stimuleert de initiatieven van de inwoners en daarmee het beschikbaar maken en houden van activiteiten voor jongeren en senioren. De eigen cultuur en waarden van de individuele dorpen is een kostbaar goed en willen we behouden.

Milieu, Klimaat & Duurzaamheid

Het belang van gezondheid, milieu en duurzaamheid staat niet ter discussie en evenmin de noodzaak aan lokaal politieke maatregelen. ONS wil volgende generaties niet belasten met oneerlijke klimaatlasten, landschap en luchtvervuiling en verouderde technologie als gevolg van te snel uitgevoerd klimaatbeleid én andersom geen risico's nemen door te snel ingevoerde oplossingen zonder de gezondheidseffecten goed te kennen.

Waar wij voor gaan:

- ONS wil volgende generaties niet belasten met oneerlijke klimaatlasten, landschapsvervuiling en verouderde technologie als gevolg van te snel uitgevoerd klimaatbeleid.
- ONS wil daarom recentelijk het erkende EU verplichte⁸ PLANMER afwachten zolang we de gezondheidseffecten van de windmolenparken⁹ nog niet kennen. ONS is er van overtuigd dat windmolenparken in Bernheze niet haalbaar zijn. ONS wil niet één of twee losse windmolens.
- ONS ziet dat oplossingen helaas veelal verkleind worden tot een gemeentelijk probleem. Regionale oplossingen en samenwerking, ondanks Regionale Energie Strategieën,¹⁰ worden niet gekozen. Regionale/provinciale bestuurlijk samenwerken is essentieel om voldoende netwerkcapaciteit mogelijk te maken.
- ONS Bernheze wil geen landschap verstorende zonneweides en zet voor zonne-energie volop in op zonnedaken en zonnedakvelden en de gemeente geeft daarbij zelf het goede voorbeeld. Zonnedakvelden, zijn immers een beter alternatief qua omgevingsimpact en grondgebruik. Zonnedakvelden vormen

⁸ Raad van State - ECLI:NL:RVS:2021:1395

⁹ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Windmolenpark>

¹⁰ <https://www.brabant.nl/onderwerpen/energie/regionale-energie-strategieen>

bovendien een enorme potentieel aan capaciteit aan zonnedaken op huidige en nieuwe bedrijfspanddaken.

- ONS Bernheze wil de topkwaliteiten van Nederlandse vernieuwing en technologieën ook binnen Bernheze volledig gebruiken, zodat wij op tijd en op een moderne manier kunnen overschakelen naar een duurzame circulaire economie.
- ONS Bernheze wil agrariërs op een verantwoorde manier ondersteunen bij het uitvoeren en voortzetten van hun activiteiten en beroep.
- De agrariërs die dicht tegen de natuurgebieden hun bedrijf hebben en vooral door het stikstofbeleid in gedrang komen, kunnen bij de gemeente een luisterend oor vinden voor het bespreken van die problematiek en het zoeken naar oplossingen. Uitgangspunt bij het verlenen van ondersteuning is echter wel dat gezonde grond en de gezondheid van de burger onder geen beding in gevaar mogen worden gebracht.
- ONS Bernheze wil nader onderzoek naar de luchtkwaliteit in Bernheze en omgeving met als doel deze ook vanuit gemeentelijk beleid te verbeteren.
- Beperking van grootschalige intensieve veehouderij; stimulering van kleinschalige kwaliteitsbedrijven en dus geen megastallen.
- De CO2 en stikstof uitstoot moet worden teruggedrongen en inzet op andere milieu- en duurzaamheidsmaatregelen is noodzakelijk om de leefbaarheid voor volgende generaties te garanderen. We zullen versneld moeten overstappen van aardgas en aardolie op alternatieve energiebronnen.
- ONS Bernheze draagt 'fair trade' een warm hart toe. Voedselveiligheid en het tegengaan van verspilling is een speerpunt.

- Om kosten te besparen en verspilling te voorkomen geleverde goederen en gebruikte hulpmiddelen na gebruik terug halen en waar mogelijk en verantwoord deze opnieuw in te zetten en maak gebruik van Repair Cafés en het belang van reparatie in een circulaire economie.
- Verduurzaming van alle koop- en huurwoningen, openbare gebouwen, buurt en clubhuizen met bijvoorbeeld zonnepanelen, isolatie en warmtepompen wordt gestimuleerd. ONS Bernheze wil dat de gemeente helpt en meedenkt om dat mogelijk te maken. Omdat senioren vaak geen geld kunnen lenen wanneer ze ouder dan 75 jaar zijn, wil ONS Bernheze in aanvulling op de bestaande leningen en die van de rijksoverheid ook voor deze groep een gemeentelijke consumptieve dan wel hypothecaire duurzaamheidslening mogelijk maken om bij te kunnen dragen aan een beter milieu voor de volgende generaties.
- De gemeente stimuleert het optimaliseren van effectieve samenwerking tussen wooncorporaties en ondernemers als winwin kans
- Het besef om zuinig om te gaan met water wordt vergroot bijvoorbeeld door voorverwarmen met zonnewarmte. B.v. van douchewater bij sportverenigingen. Opvang van regenwater voor daarvoor geschikte toepassing (spoelen toilet/tuin sproeien).
- In de overgangsgebieden tussen bebouwing en buitengebied worden kleine parkachtige gebieden aangelegd om het klimaat en leefbaarheid in de dorpen te versterken.

Onze overige standpunten

Cultuur en (Social) Media

- ONS Bernheze wil dat culturele innovatie wordt gestimuleerd.
- Kunst- en cultuurinstellingen moeten worden gestimuleerd om meer voorstellingen overdag te programmeren.
- De gemeente en bedrijven moeten oog blijven houden voor mensen die niet digitaal vaardig zijn.
- ONS Bernheze vindt het voor de leefbaarheid van de dorpen en bestrijding van eenzaamheid in het algemeen, maar met name onder senioren, essentieel dat er nu en de toekomst goede voorzieningen zijn, om activiteiten voor en vanuit de gemeenschap voor jong en oud, actieve en eenzame burgers mogelijk te maken.
- Dorpen verschillen en passend bij de gemeenschap wil ONS Bernheze een gemeenschapshuis in elk dorp. Een openbaar cursuscentrum en een klein theater voor de grootste dorp Heesch. Wij staan voor dit soort bloeiende en goed gerunde voorzieningen en wanneer nodig ook met een op de dorp aangepaste duurzame ondersteuning met gemeenschapsgelden. We herzien de notitie gemeenschapshuizen en maken duidelijk in welke vorm we per dorp een gemeenschapshuis willen.

Onderwijs

- Onderwijs wordt aangeboden in de Nederlandse taal. Voor degenen die het Nederlands onvoldoende beheersen (o.a. laaggeletterden) worden taalcursussen aangeboden.
- Samenwerking tussen beroepsonderwijs en het bedrijfsleven moet geïntensiveerd worden. Voor iedereen die werkloos wordt en recht heeft op een ww-uitkering is het Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (VAVO) direct en kosteloos beschikbaar. Het UWV heeft hierbij een stimulerende rol.
- Het beschikbare bedrag voor volwassenenonderwijs moet flink omhoog.